Vad menade Linné med *Apis florisomnis?*

Av

CHR. AURIVILLIUS.

I en i detta häfte införd uppsats »Über einige schwedische Bienen 2» har herr J. D. ALFKEN i Bremen upptagit den gamla frågan, huruvida Linnés *Apis florisomnis* är densamma som hans senare år 1767 i tolfte upplagan av Systema Naturae beskrivna *Apis maxillosa*.

Då det egendomligt nog ofta hos oss visat sig en viss svaghet att sätta större tilltro till utländska författares tolkning av Linnés arter än till den, som givits av inhemska författare, anser jag det lämpligt att ej låta herr ALFKENS tvekan angående artens rätta tydning stå obeaktad.

Linnés beskrivning av *Apis florisomnis* förekommer första gången i tionde upplagan av hans Systema Naturae (1758) p. 577 och lyder: »florisomnis. 23. A. nigra, abdomine subcylindrico incurvo apice bidentato, tibiis posticis apice spinosis. Habitat in Europa, per noctes floribus inhaerens.»

Tre år senare, 1761, återfinnes arten utförligare beskriven i andra upplagan av Fauna Suecica, p. 423. Denna nya beskrivning lyder: »1704. *Apis florisomnis* nigra, abdomine cylindrico incurvo, ano bidentato, tibiis posticis apice spinosis. Habitat ubique floribus inhaerens tempore nocturno nec discedens. Descr. Parva, angusta, oblonga, nigra. Frons cinereo pubescens. Thorax pallido-subpubescens. Abdomen semicylindricum, fere glabrum, septem segmentis. incurvatum plerumque. Ano bifido obtuso.»

Av dessa beskrivningar framgår med full säkerhet, att de äro gjorda efter hanar av släktet *Heriades*. Bland våra arter av detta släkte kunna endast två ifrågakomma, nämligen hanen till Linnés *H. maxillosus* och hanen till de utländske författarnes *H. campanularum* KIRB. Den förra är större 8—10 mm. och har bakkroppen ovan tydligt hårig, den senare är betydligt mindre, 5—6 mm., med föga hårig, mera cylindrisk bakkropp. Såväl uttrycken »parva» (liten) som ock »abdomen fere glabrum» (bakkroppen nästan naken) i Linnés Fauna Suecica passa endast på hanen till *H. campanu-*

larum. En jämförelse med Linnés uttryck angående andra bins storlek i Fauna Suecica visar, att han skulle betecknat ett bi av den storlek som hanen till *H. maxillosus* äger såsom »media» eller »minor» ej såsom »parva». Till dessa positiva skäl för riktigheten av de svenska författarnas tolkning av Linnés *Apis florisomnis* kan läggas, att han i sin beskrivning ej nämner något om det stora utskottet, som finnes å andra bukleden hos hanen av *H. maxillosus*, eller om den skållika fördjupningen i bakkroppens spets hos denna art.

Mer än en tolkning av Linnés *Apis florisomnis* i Fauna Suecia är således ej möjlig och enda utvägen att försvara de utländska författares uppfattning vore alltså att påstå, att den tre år äldre beskrivningen i Systema Naturae (ed. 10) åsyftade hanen till *H. maxillosus*. Beskrivningen där är visserligen så kort, att den skulle kunna hänföras till *maxillosus* ♂, men då den så gott som ordagrant återgives i Fauna Suecica, är det ytterst osannolikt för att ej säga orimligt, att Linné skulle åsyftat olika arter i sina båda skrifter. Det enda rimliga antagandet är, att han utförligare beskrivit samma art i Fauna Suecica.

Enligt B. D. JACKSONS förteckning över de insekter, som ännu finnas kvar i Linnés samling i London, skall där finnas exemplar av *Apis florisomnis*, men jag känner ej, till vilken art detta exemplar hör. Om det ej överensstämmer med beskrivningen i Fauna Suecica, kan det emellertid ej vara den rätta typen.